

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- SANAT ve MİMARİ -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Hatice Uluşık

İLİMYURDU YAYINCILIK: 187

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 7

ISBN: 978-605-2339-55-8

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / SANAT ve MİMARİ

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Hatice Uluşık

Eylül 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaastan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu
yayıncılık ve eğitim hizmetleri ltd. şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

01 Aralık 2021

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

BABA NAKKAŞ (1517?) (020033)

Ersan Perçem*

*"Osmanlı Tezyînatına Has Bir Üslup Geliştirerek,
Fatih Döneminde Ekol Olmuştur."*

Hayatı

Baba Nakkaş'ın asıl adı Mehmed b. Şeyh Bayezid'dir. Doğum ve ölüm tarihleri bilinmemektedir. Osmanlı belgelerinden edinilen bilgilere göre Fatih Sultan Mehmed (1451-1481), Çatalca'ya yakın İncegüz nahiyesindeki Kutlubey köyünü (bugünkü ismi Nakkaşköy) Baba Nakkaş'a 1466 senesinde mülk olarak vermiştir. Ayrıca Baba Nakkaş'ın bu köyde yaptırdığı mescide ait olan ve başında Fatih Sultan Mehmed'in altın tuğrasının yer aldığı Arapça bir vakfiye, köyün tamamı ve İncegüz'de bir değirmen de bu mescide vakfedilmiş ve yönetimi Baba Nakkaş tarafından sürdürülmüştür. Vakfiyede Baba Nakkaş'ın "el-üstâd'ül muazzam, mukarrib'ül-hazretî'l-âliye, zü'l-kemali'l-bakir ve'l-hasebi't-tahir" lakaplarıyla sultanın yakın arkadaşlarından olduğu, asil bir soydan gelip kemal sahibi bir sanatkâr olduğu belirtilmektedir. Evliya Çelebi de sanatkârın Özbek asıllı olup Baba Nakkaş namıyla anıldığını söylemiş, "İlm-i nakışda Mani ve Bihzâd'dır" diyerek sanatının güzelliğine atıfta bulunmuştur. Sanatkârın ölüm tarihini kesin olarak vermeyen Çelebi, türbesinin Baba Nakkaş kasabasında olduğunu belirtmiştir.

Fatih Sultan Mehmed, Baba Nakkaş'ı Topkapı Sarayı'nda yeni tesis ettirdiği nakışhaneye baş nakkaş olarak atamış, ilim meclislerinde Baba Nakkaş'ı baş köşeye oturtmuş, çok kudretli ve sonsuz ibda kuvvetine sahip olan sanatkâra değer vermiştir. Baba Nakkaş, nakışhanede çiniden de-

* Öğr. Gör., Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, Tezhip Ana Sanat Dalı, Konya, nakkaspercem@gmail.com